

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2010-4-120
Karar Sayısı : **10-57/1162-443**
Karar Tarihi : 2.9.2010

(Önaraştırma)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Mehmet Akif ERSİN,
İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Kerem TOMUR, Zeynep ŞENGÖREN

C. BAŞVURAN : ...

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : Latek Lojistik Tic. A.Ş.
Ahi Evran Cd. No:1 Ata Center K:4 34396 Maslak/İstanbul

E. DOSYA KONUSU : CIF yöntemi ile gerçekleştirilen ithalat işlemlerinde Latek Lojistik Tic. A.Ş. (Latek Lojistik) tarafından teslimatların önceden belirtilen limanlara yapılmadığı ve ithalatçı firmadan talep edilen liman masraflarının fahiş olduğu iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Başvuru dilekçesinde, yurtdışından CIF yöntemi ile gerçekleştirilen ithalat işlemlerinde, malların ihracatçı firma tarafından belirtilen limanlara ulaştırılmadığı ve sektör ortalaması ile kıyaslandığında liman masraflarına karşılık uygulanan fiyatların fahiş düzeylerde olduğu iddia edilmiş, bahse konu şikâyetin 4054 sayılı Kanun çerçevesinde incelenmesi talep edilmiştir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 11.5.2010 ve 13.5.2010 tarihlerinde, 3795 ve 3866 sayılar ile giren başvuru üzerine hazırlanan, 15.6.2010 tarih ve 2010-4-120/İİ-326.RG sayılı İlk İnceleme Raporu, 24.6.2010 tarih ve 10-45 sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddelerinin ihlaline ilişkin bir soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına 10-45/820-M sayı ile karar verilmiştir.

İlgili karar uyarınca düzenlenen 20.8.2010 tarih ve 2010-4-120/ÖA-10-258.KT sayılı Önaraştırma Raporu 24.8.2010 tarih ve REK.0.08.00.00-110/340 sayılı Başkanlık önergesi ile 10-57 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da;

- İthalatı yapılan emtianın önceden belirlenen limana teslim edilmemesinin; taraflar arasındaki sözleşme hükümleri çerçevesinde ve özel hukuk kaideleri içinde çözümlenmesi gereken bir husus olduğu, dolayısıyla söz konusu uygulamaya ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem tesis edilmesine gerek olmadığı

- Latek Lojistik'in ilgili pazarda hâkim durumda olmadığı, bu nedenle, aşırı fiyata ilişkin iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı

hususlarına yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

I.1.1. İlgili Ürün Pazarı

50 Taşıma işleri organizatörleri, belli bir araç veya taşıma yöntemine bağlı kalmaksızın tüm taşıma alternatiflerini esnek bir biçimde kullanabilmekte, böylelikle taşıma işlemi gerçekleştiren diğer firmalardan ayrılmaktadırlar. Öte yandan, taşıma işleri organizatörleri malın taşınması olduğu kadar depolanması ve gümrük formaliteleri gibi diğer işlemleri de gerçekleştirmektedirler.

Dosya kapsamında şikâyete konu Latek firması, R2 ve L1 tipi yetki belgeleri ile faaliyet göstermektedir. Yine şikâyet edilen eylem, ithal edilen malların Türkiye'ye ulaştırılması ile ilgili olduğundan şikâyetin esasen R2 yetki belgesi ile yapılan uluslararası ve yurtiçi taşıma işleri organizatörlüğü pazarına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Bu hususlar, yukarıda verilen açıklamalar ile birlikte değerlendirildiğinde, dosya kapsamında ilgili ürün pazarının "taşıma işleri organizatörlüğü pazarı" olarak pazarı olarak belirlenmiştir.

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

60 Söz konusu eylem Türkiye'de faaliyet gösteren ithalatçı firmaları etkilediğinden, ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak tespit edilmiştir.

I.2. Tespit ve Değerlendirme

Şikâyet konusu uygulamalar esasen iki başlık altında toplanabilir. Bunlardan ilki yurtdışından CIF yöntemi ile gerçekleştirilen mal ithalatında malların ihracatçı firma tarafından belirtilen limanlara ulaştırılmaması ve ikincisi ise sektör ortalaması ile kıyaslandığında liman masrafları için talep edilen fiyatların fahiş düzeylerde olmasıdır.

70 İthalatı yapılan emtianın önceden belirlenen limana teslim edilmemesi; taraflar arasındaki sözleşme hükümleri çerçevesinde ve özel hukuk kaideleri içinde çözümlenmesi gereken bir husustur. Bu nedenle söz konusu duruma ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem tesis edilmesine gerek bulunmamaktadır.

Dosya konusu bir diğer iddia olan Latek'in fahiş düzeylerde liman masrafı talep etmesi, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında değerlendirilebilir. Anılan Kanun maddesi, bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanmasını yasaklamaktadır. Bu hükümden de anlaşıldığı üzere, herhangi bir teşebbüsün eylemlerinin mezkûr Kanunun maddesi kapsamında ihlal olarak değerlendirilebilmesi için, birinci aşamada söz konusu teşebbüsün hâkim durumda olduğunun, ardından da hâkim durumdaki bu teşebbüsün şikâyete konu eylemlerinin bir kötüye kullanma eylemi olduğunun tespit edilmesi gerekmektedir. Hâkim durum ve kötüye kullanma koşullarından herhangi birisinin bulunmaması halinde ise, 6. madde kapsamında bir ihlalden söz edilemeyecektir.

80 Hâkim durum analizinde pazara giriş ve genişleme engelleri ve alıcı gücü gibi başkaca faktörler de göz önüne alınmakla birlikte, en önemli gösterge pazar payıdır. Fakat taşıma işleri organizatörlüğü ilgili ürün pazarında pazar paylarını tam olarak ortaya koyacak sağlıklı veri mevcut değildir. Bununla birlikte, Latek'ten elde edilen bilgilere göre, şirketin 2009 yılında gerçekleştirdiği taşımaların kara, hava ve denizyolu dağılımı ve bu pazarlarda gerçekleşen toplam taşıma miktarları aşağıdaki şekildedir:

10-57/1162-443

Tablo 1: Latek'in Taşımacılık Sektöründeki Tahmini Pazar Payı (2009 Yılı)

<i>İş Tipi Adı</i>	<i>Latek</i>	<i>Toplam Pazar</i>	<i>Birim</i>	<i>Pazar Payı (%)</i>
Karayolu Taşımaları	...	212.369.000.000	Ton	...
Denizyolu Taşımaları	...	3.478.532	TEU	...
Havayolu Taşımaları	...	2.500.000	Ton	...
Demiryolu Taşımaları	...	125.000	Vagon/Konteyner	...

90 Bu veriler, sektörde yaklaşık 3000 teşebbüsün varlık gösterdiği, ciddi bir giriş engelinin olmadığı, pazar paylarının yapılan acentelik sözleşmelerine bağlı olduğu için değişken bir yapı sergilemesi gibi faktörlerle birlikte değerlendirildiğinde, Latek'in taşıma organizatörlüğü pazarında hâkim durumda olmadığı kanaatine varılmıştır. Nitekim Kurulumuzun 5.3.2009 tarih ve 09-09/185-55 sayılı kararında da ilgili pazarda hâkim durumun varlığından bahsetmenin güçlüğüne dikkat çekilmiştir. Bu nedenle, dosya konusu aşırı fiyat iddiaları nedeniyle 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlemin yapılmasına gerek bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

100 Düzenlenen rapora ve dosya kapsamına göre; dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikâyetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.